

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

12.05.2016 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

[Тв „Блумбърг“](#)

✓ Васил Велев, АИКБ на откриването на конференцията Образование и бизнес-Бъдещите лидери

[Вижте тук.](#)

[БГ Предприемач](#)

✓ За членове на Асоциацията на индустриалния капитал в България са приети 397 нови фирми

На днешното заседание на Националния съвет /НС/ на Асоциацията на индустриалния капитал в България /АИКБ/ са приети за членове 397 нови фирми с близо 16 400 заети, съобщиха от работодателската организация.

Към Асоциацията са се присъединили осем браншови организации. Организацията, която е член на Европейския център на работодателите и предприятията с публично участие и предприятията, предоставящи услуги от общ интерес /СЕЕР/, продължава да се разраства в области като здравеопазване, култура и образование.

НС на АИКБ е одобрил проект на меморандум за сътрудничество с Организацията на ООН за промишлено развитие /UNIDO/.

Членовете на НС на АИКБ са обсъдили и въпроси, свързани с енергетиката и възможностите за бизнеса да ползва алтернативни източници на енергия като втечнения природен газ.

Важни обществено-икономически и политически теми

[Фокус](#)

✓ Министър Меглена Кунева ще проведе среща с работодателските организации

Вицепремиерът и министър на образованието и науката Меглена Кунева ще проведе утре, 12 май т.г., работна среща с работодателските организации, съобщават от пресцентъра на Министерството на образованието и науката. Те ще обсъдят професионалното образование и обучение в България с цел осигуряването на квалифицирани кадри за бизнеса. В срещата ще участват представители на Българската търговско-промишлена палата (БТПП), Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ), Българската стопанска камара (БСК) и Конфедерацията на работодателите и индустриалците в България (КРИБ). След срещата е предвиден брифинг за журналистите в 14 ч. в залата на 5 етаж в МОН

[Investor.bg](#)

✓ Т. Петкова: Дължахме 3 млрд. лв. неустойка на "американските" централи

Заемът на НЕК няма да повиши цената на тока, изчисли енергийният министър

Ако Националната електрическа компания (НЕК) не беше изплатила забавените си плащания за т.нар. „американски“ централи в Маришкия басейн – ТЕЦ "КонтурГлобал Марица Изток 3" и ТЕЦ "АЕС Гълъбово", България им е дължала неустойка от малко над 3 млрд. лева.

Това съобщи в ефира на bTV енергийният министър Теменужка Петкова. Тя посочи, че това е било вписано в анекси към договорите с централите, подписани в периода 2005 – 2008 година, според които при неизпълнение на задълженията на някоя от страните се дължи неустойка от 3 млрд. лева.

НЕК е дължала на двете централи общо 1,142 млрд. лева, а те от своя страна - 365 млн. лева на Мини Марица-изток. С изтеглянето на заема тези задължения са изплатени и така е намалала междуфирмената задлъжнялост, което пък е стабилизирало финансово сектора, допълни още министърът.

Тя беше категорична, че заемът в размер на 535 млн. евро няма да повиши цената на тока. Припомняме, че разходите по него са включени в ценовото заявление на НЕК, което значи, че ако Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР) ги признае, те ще влязат в цената на тока. Вчера председателят на енергийния регулатор беше категоричен, че заемът е само един от факторите, които ще влияят върху решението за цената на електроенергията в новия регулаторен период (1 юли 2016 г.- 30 юни 2017 г.).

Днес Теменужка Петкова припомни, че преди да бъде изплатено задължението към двете централи, правителството е договорило намаление на цената им за разполагаемост, което пести по 97 млн. лева годишно на НЕК.

„Това, което НЕК ще плаща като лихви, което ние изчислихме, на годишна база е приблизително 60 млн. лева“, категорична беше тя.

Енергийният министър отказа да прогнозира цената на тока от 1 юли с мотива, че единственият компетентен орган за това е КЕВР. Изпълнителната власт е отговорна само за извършените реформи за стабилизиране на сектора.

Теменужка Петкова посочи още, че е изненадана от решението на АБВ да напусне управляващата коалиция с мотива за непрозрачната, дори и за партньорите си, енергийна политика, която води ГЕРБ.

✓ Битовите потребители - предизвикателството за търговците на електроенергия

Атрактивни пакетни услуги ще привлекат домакинствата на свободния пазар, но предложения липсват

От 1 април влязоха в сила новите правила, които помагат на битовите потребители да излязат на свободния пазар. Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР) изготви нужните инструкции, а електроразпределителните дружества - стандартизираните товари профили.

Така излизането на свободния пазар вече е значително облекчено от административна гледна точка. Досега именно тромавата бюрократична процедура плашеше участниците на регулирания пазар да се възползват от предимства на свободната търговия с електроенергия.

За месец много малко домакинства са напуснали регулирания пазар, сочат данните на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР). Интересът на търговците на първо време е насочен към стопанските потребители, които все още са на регулирания пазар, тоест в мрежата на ниско напрежение, защото тяхното потребление е по-високо.

"В момента битовите потребители не са решили да излязат на свободния пазар, защото няма голяма конкуренция между търговците, няма голямо разнообразие в предлаганите пакетни услуги", коментира пред Investor.bg председателят на енергийния регулатор Иван Иванов.

Неговите думи се потвърждават и от последните заявления за издаване на лицензи за търговия с електроенергия. Бъдещите търговци масово заявяват, че на първо време интересът им е насочен към стопанските потребители. Това е нормалната практика, признава Иванов, но поясни, че в скоро време ще има и атрактивни предложения и за домакинствата.

Една от възможностите за привличане на битовите потребители е предлагането на пакетна услуга. Пример за подобен модел може да дойде от "Топлофикация - София". Дружеството поиска от КЕВР лиценз за търговия с електрическа енергия и макар на първо време да не насочва вниманието си към домакинствата, плановете са да бъдат изготвени пакети за доставка и на топлинна, и на електрическа енергия.

Предлагането на пакети може да се окаже сериозно предимство и за привличане и на стопанските потребители от всякакъв калибър. Пример за това е идеята на "Сага Комодитис", което в момента търгува с въглеродни емисии. Дружеството е поддало заявление и за търговец на електроенергия с идеята да комбинира двете услуги за бизнеса.

Освен сериозна "битка" за привличане на клиенти, битовите потребители страдат и от липсата на информация относно процеса.

Няма изработена мащабна информационна кампания, каквито заявки имаше от страна на енергийното министерство. От друга страна обаче все още не е изработен и моделът на либерализацията на енергийния пазар. Продължава анализът на доклада на Световната банка, на базата на който трябва да бъдат изработени механизмите за компенсация на дългосрочните договори с производителите на електроенергия, както и за защитата на уязвимите потребители.

Реално голяма част от домакинствата у нас все още изчакват, за да видят как ще се развият събитията в сектора, а и новата цена на регулирания пазар от 1 юли 2016 година.

Всъщност свободният пазар дава възможност на бита да смени доставчика си на електроенергия, но не и на мрежовите услуги. Потребителите няма да могат да избегнат и добавките за зелена енергия и дългосрочните договори или таксата "Задължения към обществото". А изчисленията показват, че на този етап за бита все още е по-евтино да остане на регулирания енергиен пазар, основно заради по-ниската цена на нощната тарифа.

Свободната конкуренция и атрактивните пакети, както и ценовото решение на КЕВР разбира се, обаче са в състояние коренно да променят нагласите. Стига и търговците също да обърнат поглед и към предизвикателството на домакинствата, които държат голяма част от петте милиона електромера на регулирания енергиен пазар днес. От друга страна все още сме в началото на процеса на либерализация на енергийния пазар и най-интересното тепърва предстои.

24 часа

✓ Борисов освободи трима заместник-министри на труда и социалната политика

Министър-председателят Бойко Борисов освободи от длъжност трима заместник-министри на труда и социалната политика – Гълъб Донов, Николай Николов и Лазар Лазаров, съобщават от пресцентъра на правителството.

От заеманите постове са освободени и заместник областните управители на Пловдив – Владимир Маринов, на Търговище – Йорданка Георгиева, на Перник – Илинка Никифорова, на Плевен – Красимир Иванов.

✓ Борислав Борисов е новият заместник-директор на Агенция „Митници“

Министърът на финансите назначи Борислав Борисов за заместник-директор на Агенция „Митници“, съобщават от Министерството на финансите.

Борислав Борисов работи в българската митническа администрация от 1995 година. От 2002 г. е директор на дирекция „Митнически режими и процедури“, а в периода септември 2010 г. - август 2013 г. е заместник-директор на Агенция „Митници“.

✓ Министерство купи на търг авиозавод заради дълг към КТБ

Министерството на икономиката е купило авиоремонтен завод при публичната му продажба от съдия-изпълнител на 10 май.

Ведомството на Лукарски чрез Държавната консолидационна компания (ДКК) вече е собственик на 99,9% от капитала на „Авионамс“.

Във вторник съдия-изпълнителят Стоян Якимов обяви за продажба акциите в завода на „Хедж инвестмънт България“ заради дълг към КТБ. Компанията е притежавала 99,9% от капитала на „Авионамс“.

Съдебният изпълнител е обявил, че са постъпили две наддавателни предложения. Едното е от ДКК, а второто от компания с офшорна регистрация на Британските Вирджински острови, представлявана от адвокат. При отварянето на офертите се установява, че офшорната компания не е внесла изискуемия по ГПК задатък. Затова за купувач е обявена „Държавна консолидационна компания“. Предложената цена е 28 941 111 лв. ДКК ще плати със собствени средства и с банков кредит.

От Япония министър Божидар Лукарски коментира, че участието на държавата чрез ДКК в публичната продан е знак, че кабинетът работи за развитие на военнопромишления комплекс. Бързото приключване на сделката щяло да гарантира в определена степен и независимост на военната ни авиация от чужди доставчици при ремонти на техника.

✓ **Забраняват изхвърляне на утайки от 2020 г.**

До 2020 г. депонирането на утайките от пречиствателните станции трябва да се прекрати. Количеството им обаче ще расте, тъй като се откриват нови пречиствателни съоръжения, заяви на конференция по темата министърът на околната среда Ивелина Василева. Затова трябвало да се търсят решения за екологосъобразното им третиране.

На утайките не трябва да се гледа като на отпадък, а на ресурс, каза Василева. Те могат да са източник на енергия при изгарянето им, а също така и на фосфор и натрий за селското стопанство и да заместят торовете.

Проблемът трябва да бъде решен така, че минимално да се отрази на цените на ВиК услугите, заяви и шефът на Българската асоциация по водите Иван Иванов.

По данни на агенцията по околна среда през 2014 г. у нас са генерирани 35 хил. т утайки от работата на пречиствателните станции. В България работят 89 съоръжения, като 50 са изградени или модернизирани с пари по ОП "Околна среда".

Пречиствателни съоръжения ще се изграждат и след приключване на регионалните прединвестиционни проучвания на 14-те консолидирани ВиК оператора. И именно при разработването им очакваме да бъдат предложени методи за третиране на образуваните утайки, каза още Ивелина Василева. Това може да бъде изгаряне, компостиране, рекултивация на нарушени терени и др.

✓ **Горанов проверява данъците на всички българи с офшорки от "Панама пейпърс"**

Ако има разминавания НАП ще прави и ревизии за 5 години назад

Назначена е данъчна проверка на всички българи, чиито имена са се появили в международното разследване на "Панама пейпърс."

Ако тя установи значителни разминавания в доходите и имуществото им или недеklarирани и неплатени данъци, ще бъдат назначени ревизии за 5 години назад.

Алексения Димитрова и "24 часа", които са българските партньори на международния журналистически консорциум, осветиха много от имената в списъка на разследващия консорциум. В него се оказаха бизнесмените Николай и Евгения Баневи, Васил Божков, Тодор Батков, Петър Манджуков, Денис Барекон, Ангел Божилов, Антони Наумов, Филип Китов, Христо Кутев, бившият banker Чавдар Кънчев, президентът на Световната федерация по канадска борба Асен Хаджитодоров, топадвокатът Иван Тодоров, бившият шеф на агенцията за инвестиции Павел Езекиев и др.

По данни на консорциума имената, които са свързани с България, са около 100.

Особено внимание международната разследваща мрежа отделя на Билян Балев, който е изпълнителен директор на Българската банка за развитие. Причината според консорциума е, че Балев е висш държавен служител. Финансистът обаче е лицензиран изпълнителен директор на банка и е в държавната структура от 2013 г. Преди това Балев е бил частен финансов консултант.

Bankerът е регистрирал през 2015 г. офшорка на Британските Вирджински острови, за да менажира яхтата си в Монако, написа "24 часа".

"Доколкото ми е известно, г-н Балев е декларирал офшорната си компания. При корабоплаването е обичайна практика плавателните съдове да се регистрират като офшорни компании заради флага, под който плават. Ако въпросната офшорка бе свързана с друг вид бизнес, съмненията към г-н Балев, че крие нещо, щяха да са по-големи. Въпреки това и на Балев, и за всички от "Панама Пейпърс" е възложена данъчна проверка. Резултатите от нея ще определят бъдещето на г-н Балев като изпълнителен директор на ББР. Ако излезе информация, че е направил нещо незаконно, което укрива, веднага ще бъде освободен.

От професионална гледна точка обаче нямам забележки към сегашния управляващ екип на банката. През 2015 г. тя реализира най-голямата печалба в историята си - около 38 млн. лв." Това заяви за "24 часа" финансовият министър Владислав Горанов.

Труд

✓ Кошмарът ТПТИ между ЕС и САЩ се подписва през октомври

Съветът на ЕС се събира в петък, 13 май, на заседание относно ТПТИ - опасното търговско споразумение със САЩ и подписването му през октомври 2016-а.

Български неправителствени организации изразиха тревога от продължаващите преговори в условията на секретност и непрозрачност чрез отворено писмо до парламентарните групи у нас, премиера Бойко Борисов, външния министър Даниел Митов, министъра на икономиката Божидар Лукарски и вицепремиера по европейските въпроси Меглена Кунева.

Междувременно над 1800 станаха общините от различни държави членки на ЕС, които се обявиха за зони, свободни от ТПТИ, и които ратифицираха обща позиция срещу споразумението със САЩ, включително срещу аналогичното СЕТА с Канада.

Сред тях е и Горна Малина, която първа у нас подписа общата европейска декларация против Трансатлантическото партньорство за търговия и инвестиции, както „Труд“ писа. Заради интереса и на други наши общини предстои организирането на официална среща между тях за кампанията относно ТПТИ.

Освен хилядите общини на Стария континент срещу Трансатлантическото партньорство са застанали в подписка с имената си близо 3,5 млн. европейци, включително от нашата страна.

Към новоприсъединените местни власти са Рим, където около 40 хил. души излязоха по улиците, за да изразят позицията си, и Хановер.

Основните критики в Европа срещу ТПТИ са свързани със секретността му и с риска, който споразумението носи от занижаване на европейските стандарти за безопасност на храни и стоки. ТПТИ ще даде и безпрецедентни права на големи корпорации да съдят държавите, в случай че със свои политики за безопасност на потребителите въвеждат допълнителни изисквания, пречещи на печалбите им.

И американци скочиха срещу ГМО

В контекста на ТПТИ американски търговци и граждански сдружения се обявиха против ГМО култури, за които няма одобрение в световен мащаб. Настояването им е да не се работи с генномодифицирани семена и зърно, за които няма разрешение на всички останали чуждестранни пазари. Опасенията отвъд океана са, че чрез Трансатлантическото партньорство за търговия и инвестиции ще се наложи ГМО индустрията.

✓ Личните карти с електронен подпис от 2018 г.

Новите лични карти ще са с уникален идентификатор - чип. Биометричните данни и електронен подпис ще се добавят само по желание на гражданите от съображения за сигурност. Това реши парламентарната комисия по транспорт, информационни технологии и съобщения, която прие на първо четене промени в Закона за българските лични документи. С новите лични карти българите ще имат неограничен достъп до 300 от 3000 услуги, предоставяни от Министерството на вътрешните работи, които в момента са труднодостъпни за лица без електронен подпис.

Гражданите няма да бъдат задължени да подменят личните си карти. Те ще се подменят поетапно. По данни на МВР всяка година се издават около 600 000 лични карти.

Новите лични документи ще започнат да се издават от 1 януари, когато ще е готова цялата система, но законът ще влезе в сила от 1 януари 2018 година.

Сега

✓ Приоритетните направления във вузовете също са с орязан прием

Най-драстично е намалението в икономика и администрация и управление

Не само масовите специалности, но и доста от приоритетните професионални направления в родните университети ще бъдат с орязан прием наесен. Това произлиза от наскоро одобреното решение на МС за утвърждаване на конкретния брой на студентите и докторантите в държавните висши училища у нас през 2016/17 г. Сравнението с миналогодишния одобрен план-прием показва още, че почти всички вузове ще бъдат засегнати от реформата във висшето образование, според която броят на кандидат-висшистите вече ще зависи от качеството на предлаганото обучение.

За 2016/17 г. кабинетът определи 32 приоритетни направления като педагогика, инженерни специалности, математика и др., за които вузовете ще получат по-голямо финансиране. Целта е средствата да бъдат използвани за привличане на повече студенти например чрез увеличение на стипендиите. Тъй като при тези специалности има сериозен недостиг на кадри, логиката е приемът в тях да бъде увеличен. Разчетите обаче показват, че в доста приоритетни направления броят

на студентите ще бъде орязана, също както и при масовите специалности като администрация и управление и икономика. Причините могат да се търсят както в по-ниското качество на обучението, което предлагат съответните университети, така и във факта, че м.г. университетите са заявили много повече места, а реално запълнените са били доста по-малко. Новият прием за 2016 г. стъпва именно на реализирания през 2015 г. прием.

Приемът при педагогиката например ще бъде увеличен само в 3-4 университета, в които обучението по тази специалност е на ниво. Великотърновският университет получава възможност да обучава 497 студенти по педагогика при 416 за м.г. Одобреният прием за Пловдивския университет за т.г. е за 500 кандидат-учители при 445 за м.г., а за Русенския университет - 180 души, т.е. с 15 повече от м.г. В Шуменския университет обаче местата за педагогика са намалени с 20 души до 345, в бургаския "Проф. А. Златаров" с 16 човека (до 74), а в Тракийския в Стара Загора - с един (229 човека).

Другото приоритетно направление със сериозен глад за кадри - математиката - също едва ли ще има кой знае колко повече студенти от м.г. Бройката на кандидат-математиците се запазва същата в повечето университети, които обучават в тази специалност. От 13 на 20 човека е повишен план-приемът за математика във ВТУ, а от 36 на 40 души - в ТУ-София. Малко по-голямо увеличение се забелязва при "информатика и компютърни науки". При това направление приемът се увеличава в три университета - Великотърновския (с 20 бройки повече), Пловдивския (със 100 души) и в СУ също със 100 души. Приемът във физика и химия се свива във всички висши училища.

Приемът в "машинно инженерство" също ще бъде свит почти навсякъде. Повече студенти тук са планирани само за ТУ-Габрово - от 275 на 290 човека, както и в Университета по хранителни технологии в Пловдив - от 41 на 53 човека. Подобно е положението и с "електротехника, електроника и автоматика", за разлика например от "компютърна и комуникационна техника", при което приемът ще бъде завишен в седем вуза.

В масовите специалности като икономика, администрация и управление и туризъм орязването е повсеместно и доста значително спрямо утвърдения преди година прием. Икономическият университет във Варна ще обучава само 178 студенти по администрация и управление при 300 одобрени души за м.г. и 1676 студенти по икономика при над 3 хил. души за м.г. При Стопанската академия разликата между утвърдения прием за тази и миналата година е почти двойна - от 2470 на 1346 места. УНСС ще обучава 3747 студенти по икономика при утвърдени за миналата година 4155 души, ТУ-София - 134 студенти по администрация и управление вместо 180, а СУ - 251 при 330 за м.г.

Правото също ще бъде "свито" - тук план-приемът на студенти е намален с 20-50 бройки в 4 от 6-те държавни вуза, които го предлагат - Великотърновски, Пловдивски, Русенски и Югозападен университет. Само в СУ и в УНСС кандидат-правистите могат да останат колкото м.г. Приемът по медицина няма да се "пипа" почти никъде с изключение на МУ-Плевен, където кандидат-медиците може да са с 10 повече, т.е. 150.

ПЪРВОКУРСНИЦИ

Масово университетите у нас ще бъдат с намален прием, дори и Софийският, който е лидер в повечето свои направления - от 6898 общият брой на студентите му т.г. ще стане 6362 души. Освен в Стопанската академия сериозно намаление има и при Икономическия университет във Варна - от 3855 утвърдени места за м.г. на 2415 сега. УНСС ще се раздели с близо 600 студенти, ТУ-София ще е със 150 човека по-малко.

✓ Бавното правосъдие струва близо 1 млн. лв. на година

Общо 794 720 лв. за 2015 г. и 170 хил. лв. само за първите три месеца на тази година струва на държавата бавното правосъдие. Вчера Министерският съвет одобри допълнителните разходи по бюджета на правосъдното министерство.

Въвеждането на компенсаторен механизъм за бавно правосъдие е заложено в Закона за съдебната власт. Заявления се подават в Инспектората към Висшия съдебен съвет, след което в 6-месечен срок се извършват проверка и произнасяне, а обезщетенията се изплащат от бюджета на правосъдното министерство след сключено споразумение.

За миналата година инспекторатът към ВСС е изпратил на министъра на правосъдието 569 заявления за обезщетяване на засегнатите лица от т. нар. "бавно правосъдие". От тях 412 са били допуснати за разглеждане, като по 176 заявления са сключени 180 споразумения. Сключени са и още 102 споразумения по 90 заявления, получени преди 2015 г.

Правителството прие и доклад по изпълнението на решенията на Европейския съд по правата на човека (ЕСПЧ) по дела срещу България. Почти не минава заседание, без да има решение на кабинета за изплащане на десетки хиляди левове по осъдителни присъди срещу България. По данни на Секретариата на ЕСПЧ общият брой български решения на стадия на изпълнението е 272, от които 90 са прецеденти. За сравнение, в края на 2014 г. общият брой решения е бил 325, като прецедентите са 95.

През 2015 г. новите решения за изпълнение по български дела, изпратени за наблюдение на комитета на министрите, са 26, а е приключено наблюдението по общо 79 решения и приятелски споразумения. През 2014 г. е приключило наблюдението по 58 решения и приятелски споразумения.

Медиапул

✓ Владислав Горанов: Няма да отлагаме до безкрай пенсионните промени
Министърът не е чел доклад на службите за "Булгартабак"

Г-н министър, ще чакате ли провеждането на прегледа на активите на частните пенсионни фондове, преди да придвижите промени в социалния кодекс по отношение на т. нар. "втора пенсия"?

Ако имам рационални аргументи за това, че промените в законодателството биха попречили на качествената оценка на активите, можем да предложим влизане с различна дата. Но, логично погледнато, въвеждането на по-прецизни изисквания към инвестирането, към акционерите и въобще към управлението на фондовете е стъпка в правилната посока и не виждам икономически обоснована причина да бавим този процес. Ще си дадем достатъчно време да обсъдим всички теми, свързани с Кодекса за социално осигуряване (КСО). Ако се появят рационални аргументи за отлагането на норми, свързани с по-добрата регулация на втория и третия стълб, съм готов да водя този разговор. На този етап за съжаление все още не са постъпили ангажиращи писмени становища от страна на частните пенсионни дружества. Освен това твърде много се фокусирахме върху темата за определянето на пенсията и унаследяването. Не съм чул никакъв дебат по отношение на другите норми в предложението, които са доста по-съществени според мен.

Но пенсионните фондове излязоха с кратка позиция, с която се настоява за отлагане на промените.

Това не беше становище, а една декларация, която дори не е постъпвала официално в министерството. Аз нямам увереност, че това е позицията на асоциацията на пенсионните дружества. А и самата декларация не съдържа конкретни предложения, които могат да послужат като основа за законодателна инициатива. Все още очаквам от тях конкретни предложения, алтернативни на предвидените в законопроекта. До момента декларациите на част от работодателските организации и на асоциацията не са допринесли за подобряване на качеството на проекта. Те изтъкват недостатъчно обосновани според мен аргументи, според които проектът трябва да бъде забавен. В същото време не са формулирани алтернативи на сегашното предложение. То вероятно не е най-доброто, но няма предложени алтернативи.

В крайна сметка увеличихте ли срокът за обществено обсъждане?

Да, увеличен е с дните, предвидени за празници. Но съм готов да удължа обсъждането колкото е нужно, но не и да отлагаме до безкрай. Не съм привърженик на това, когато осъзнаваме един проблем, да го отлагаме до безкрай.

Имате ли разчети кога ще започне първото по-масово изплащане на вторите пенсии и в какъв среден размер ще бъдат те, ако вноската остане 5%?

При жените първите масови плащания се очаква да се случат в края на 2021 г., а при мъжете - през 2024 г. Тоест първият случай на масово изплащане ще настъпи след около 5 години, което е обозримо близко бъдеще и затова този дебат трябва да се води. Още повече, законодателството придвижда осигурените в универсален пенсионен фонд да пожелаят изплащането на пенсията да започне 5 години по-рано от общата пенсионна възраст. Това означава, че още през есента на 2016 г. могат да се появят случаи на жени, родени през 1960 г., които искат предсрочно да започне изплащането на пенсията им от втория стълб. Реално ние вече сме на фазата на изплащане и приемам всякакви упреци, но не и че този дебат не трябва да се състои.

В какъв среден размер ще бъдат тези пенсии?

Това е много индивидуално. При положение че няма регламентация как ще се изчисляват пенсията по действащия КСО, как да се представят числа? В момента в закона няма формула.

Статистиката на КФН сочи, че във възрастовата категория 55-59-годишни граждани натрупаните средства по индивидуалните партиди са средно 2 830 лв. към края на 2015 г. За какви пенсии ще стигнат тези пари?

Най-голямото предимство на капиталовото натрупване, което се изтъква от защитниците на този модел, е пряката връзка между приноса и ползването. Тоест пенсията ще зависи от това, което хората са внесли по индивидуалните си партиди. Но за мен по-важно е те да не са в по-неблагоприятно положение в сравнение с родените преди 1960 г. Тоест надявам се, че сборът от пенсията от първия стълб и допълнителната пенсия от втория ще е по-голям от сумата, която ще получават осигурените само в първия стълб.

Намеквате, че хората, които ще получават пенсия от първия и втория стълб заедно, може да взимат по-малка пенсия от пенсионираните се по-рано, така ли?

Има и такава опасност. Но положителното е, че хората вече имат право на избор за това къде да се осигуряват и могат да прехвърлят партидите си в НОИ.

Как сте изчислили, че прагът, под който е невъзможна пожизнена пенсия, е около 50 лв. (40% от социалната пенсия)?

Тези прословути 50 лв. са определени като минимален праг, под който икономически става нецелесъобразно да се изплаща пожизнена пенсия или да правят частични плащания от гледна точка например на такси по преводи и др. Ако натрупаните средства са недостатъчни, е по-добре те да се изплатят накуп в полза на осигуреното лице, за да не се трупат разходи по управление на самия процес на изплащането.

Как ще отговорите на критиките, че няма никакви числа в подкрепа на Вашето предложение?

За хората е ценен отговорът на въпроса какви евентуални пенсии биха получили и доколко те ще са по-адекватни от тези от първия стълб. Но този отговор не е еднозначен. Свързан е с много сериозен анализ със сложни допускания и от неговите интерпретации зависи бъдещето на пенсионния модел.

Обвиниха Ви, че предлагате промените "шоково", "на тъмно". Това ли беше най-добрият начин да направите предложението си?

Аз не виждам по-смислен начин да започне дебат по един проект, който се предлага за обществено обсъждане, освен публикуването му пред широката публика. Не съм затворил вратата нито пред пенсионните дружества, нито пред колегите от правителството, нито пред другите политици. Все пак пенсионните дружества са поднадзорни лица и тяхната позиция се отчита, но мисля, че като изпълнителна власт, която носи отговорност за управлението, имаме право на съответната законодателна инициатива, а след това сме отворени за всякакви аргументи.

Изглежда най-рационалното решение, което предлага асоциацията на частните фондове, е да се даде възможност за избор на осигурените за това как да получат пенсиите си – еднократно, разсрочено за определен срок или пожизнено от общ пул. Приемате ли такъв вариант?

Мога да обсъждам всякакви предложения, зад които застава някой с лицето си. Аз не съм видял никой от хората, които носят отговорност за управлението на тази система, да представи предложение. Не мога да предлагам законодателни инициативи на база на медийни публикации. В МФ към 9 май няма нито едно писмено постъпило становище.

Имаше и коментари, че зад предложението Ви се крие опит за преразпределение на пазара?

Преди повече от година имаше същите коментари – че отваряме пазар за ново дружество и дори го бяха идентифицирали. Нито това дружество се състоя, нито настъпи нещо драматично след промените, които извършихме. Така че това го отдавам на лошото качество на водене на дебат в обществото. Няма никаква причина да мислим, че на пазара ще се появи нов играч, когато правилата стават по-рестриктивни. Логиката е, че интересът към инвестиране в този бизнес трябва да намалява, а не да нараства.

"Мислим как такса "смет" да поскъпва по-плавно за гражданите"

Предлагате от догодина нов механизъм за определяне на такса "смет". Не се ли страхувате от високата политическа цена на поскъпването на таксата за гражданите в сравнение с бизнеса? Справката на общините е, че в момента бизнесът изхвърля 30% от отпадъците, а плаща 70% от сметката.

Това не е лесно решение. Но отговорното управление може да се дефинира само по един начин – вземане на решения и носене на отговорност. От 15 години се знае, че действащият Закон за местните данъци и такси не се прилага коректно от общините. При предходното правителство промените бяха заложи в закона, но се отложи влизането им в сила. Ние можем да предприемем същата тактика, но това само отлага проблема, без да го решава. Обвързката между генерираните отпадъци и платената цена е житейски справедлива. В същото време обмисляме как да намалим рязката потенциална ескалация на плащането за битовите замърсители. Възможни са два сценария – или общините да намалят разходите си, или плавен преход и поетапно повишаване на плащането. В закона може да се заложи механизъм с въвеждане на коригиращи коефициенти, с които да се отложи за няколко години рязкото поскъпване за гражданите и рязкото поевтиняване за бизнеса.

Приложими ли са текстовете, според които план сметката за сметосъбирането на общините ще зависи от откритите кражби и нередности при одитите на Сметната палата? Има ли достатъчно гаранции в закона, че план сметките няма да се надписват?

Действително има голямо несъответствие между необходимо присъщите разходи и това, което реално се плаща на фирмите. Но когато гражданите плащат повече – а със сигурност таксата за гражданите ще расте – възискателността към местната власт ще е по-голяма и се надявам и контролът да е по-висок.

"Някой трябва да поеме отговорността за спасяването на общините"

Говори се, че финансовото министерство вече си е набелязало 35 общини, които ще спасява с бъдещия механизъм по Закона за публичните финанси. Как ще гарантирате, че няма да решавате субективно, според политически и други пристрастия, коя община да спасявате?

Ръководството на държавата е политически процес. Изпълнителната власт носи отговорност за управлението на публичните ресурси. Неслучайно в конституцията е записано, че правителството управлява бюджета и държавната собственост. Някой трябва да носи отговорност на ниво изпълнителна власт за тези решения. В Закона за публичните финанси са разписани обективни критерии. Именно липсата на механизъм в момента дава възможност за субективизъм. Знаем, че проблемите на общините не са от вчера, независимо от това кой ги е управлявал. Новият механизъм ще даде възможност, независимо от волята на кмета, проблемът да бъде идентифициран и огласен. А първата предпоставка за решаването на един проблем е той да стане известен. Свидетели сме след всички местни избори, че много общини са докарвани до "просешка тояга", без държавата да има възможност да се намеси на достатъчно ранен етап, за да предотврати лошите практики. Не виждам оперативно кой друг освен изпълнителната власт може да поеме отговорността за тези решения. Чувал съм аргументите на народните представители, че субективно се вменият правомощия в ръцете на министъра на финансите, но при сегашната форма на държавно управление за мен най-целесъобразно е правителството да носи отговорност за този процес така, както носи отговорност за общите финанси на държавата. Финансовите министри се сменят, правителствата също, но те носят управленската отговорност за оперативното ръководство на държавата. Освен това политическата система е изградена така, че да се балансира. Има парламентарен контрол, има определена подкрепа за правителството, която трябва да е налице, за да съществува то.

"Държавата има план за действие след прегледа на банките"

Какви резултати очаквате от прегледа на активите на банковата система? При подобен преглед в еврозоната бе установен капиталов недостиг в размер на 25 млрд. евро.

Очаквам възстановяване на доверието във финансовата система и сред гражданите, и навън, като предпоставка за бъдещи разговори за допълнителна интеграция на България в общеевропейските процеси. Без това не можем да очакваме никакво придвижване напред по пътя към ERM II и т. нар. банков съюз. За радост, доверието на гражданите не е толкова разклатено, депозитната база расте, но имаме нужда от този преглед. Той ще бъде допълнително подсилен и от т. нар. FSAP (Financial Sector Assessment Program) на Международния валутен фонд. Това е много сериозна проверка, която ще оцени работата на БНБ и на Комисията за финансов надзор. През юли ще започне подготвителна мисия на екипа на МВФ и Световната банка.

Какво ще стане с дадена банка у нас, ако за нея се установи капиталов недостиг?

Ще се наложи акционерите ѝ да го допълнят. Оценката на качеството на активите и последващите стрес тестове са надзорна практика, при която се правят оценки при базов и лош сценарий как хипотетично би изглеждал балансът на банковата система и на всяка отделна търговска банка, застраховател или пенсионен фонд. Но това не означава задължително, че проблемът е реален. Ако след прегледа се окаже, че някъде действително има реални проблеми – нещо, до което не смятам, че ще се стигне, в законодателството има механизъм за действие. Най-общо казано, ако има стабилно държавно управление, ще се направи всичко, което е необходимо. Държавата е ликвидна. Няма да се стигне до използването на този инструмент, но и той е налице.

"Имаше опит за дискредитиране на доклада на "Аликс Партнърс"

Преди дни беше публикуван докладът на "Аликс Партнърс" за КТБ. Имате ли някакъв отчет от синдиките за това за каква сума до момента са предприети действия по събиране на вземанията на банката?

Предприети са различни видове производства, обхващащи като сума целия баланс на банката. Това са например пристъпване към изпълнение по реда на Закона за особените залози, производства по несъстоятелност за над 3,5 млрд. лв., заповедни производства по чл. 417 от ГПК (или АПК) за около 1,5 млрд. лв. Оспорени са прихващания, заведени са искиове срещу бивши администратори на банката, заведени са обезпечителни производства срещу длъжници, поръчители или солидарно отговорни лица, искиви производства по осъдителни искиове срещу длъжници и т. н.

Но от доклада на "Аликс Партнърс" става ясно, че могат да бъдат събрани не повече от 15-20% от сумата?

Ако реалността не беше такава, банката нямаше да фалира. Но докладът показва истината за лошите практики при управлението на банката от страна на управляващите и нейните акционери, което за съжаление не беше тайна от самото начало.

Изглежда обаче, че такова е било и заданието към самата разследваща компания – да проследят как Цветан Василев е свързан с всички кражби в банката. Тоест резултатът от доклада изглежда предрешен. Не е ли така?

Предрешил го е Цветан Василев, а не тези, които са намерили документите. Разследващата компания е работила само с това, което е открила в банката и което е проследила на база на наличните доказателства. Заявих го и от парламентарната трибуна – банка може да се обере до състояние на фалит само от нейния собственик.

Много хора обаче са разочаровани, че в доклада го няма името на Делян Пеевски, на други политици. Защо се получи така?

Ако има някакви съмнения за индиректна свързаност, те трябва да бъдат обективирани чрез конкретни връзки между физическите лица, техните фирми и връзката с кредитите. Няма как със слухове да се състави доклад от компания, която е един от световните лидери в подобен тип разследвания. Неслучайно бе направен и опит за дискредитиране на доклада. В момента, в който го внесохме в секретна секция на парламента и някои депутати се запознаха с него, започна един истеричен опит да се постави под съмнение капацитетът на разследващата фирма да направи качествен доклад. Тук аз съзирам само едно – опит да се дискредитира докладът заради неизгодните изводи, които той прави – че собствениците на банката са я увредили. Ако по някаква причина Пеевски и Цветан Василев са били толкова близки, че Василев е работил в полза на Пеевски, това едва ли е проблем на разследващата фирма. Ако някой от тях двамата може да докаже връзка между едното и другото, той следва да застане пред българското правосъдие и да го докаже. Цветан Василев има възможността да каже конкретно през коя фирма е давал пари на Пеевски, колко е дал, за каква инвестиция, къде са тези пари и т. н.

А вярвате ли на твърденията, че депутатът Делян Пеевски излиза от бизнеса си в България?

Аз не съм лековерен човек, но от информацията, която е публична, се вижда, че има движение в подобна посока – невявяването му в парламента, продажбата на компании, които той е декларирал, че са свързани с него. Това ме навява на мисълта, че депутатът си преразглежда житейската стратегия.

"Не съм чел доклади на службите за контрабанда на "Булгартабак"

Държавата вълнува ли се какво ще стане с "Булгартабак"?

Всяко загубено работно място е проблем за държавата. Няма как да останем равнодушни към процесите, протичащи в една от фабриките на "Булгартабак". Положителното е, че без да се ангажира по никакъв начин бюджетът, доколкото ми е известно, всички служители, които напуснаха софийската фабрика, са обезщетени в съответствие с добрите стандарти при подобни масови съкращения.

Но според приватизационния договор, ако тази фабрика остане затворена повече от година, купувачът "БТ Инвест – Австрия" ще трябва да плати 100 млн. евро на държавата. Ще може ли тя да си събере тези пари?

Имаме още няколко месеца, за да разберем дали тази хипотеза ще се реализира. Аз съм сигурен, че държавата ще намери механизъм, за да си защити интересите съгласно приватизационния договор. Самият факт, че другите активи на "Булгартабак Холдинг" са на територията на България, е достатъчна предпоставка държавата да може да си реализира претенциите при неизпълнение на договора.

Притеснително ли е, че губим пазари в Близкия Изток? В доклад на турската служба за борба с организираната престъпност за 2014 г. се посочва, че най-големите количества заловена контрабанда на цигари са с марки на "Булгартабак".

Като министър на финансите не съм чел официални такива доклади нито на българските, нито на чужди служби. Лошо е, ако се губят пазари на български компании и намалява износьт. Положителното е, че в национален план тази компания стои добре и увеличава акциза, който внася в бюджета.

"Ще има данъчна проверка на директора на Банката за развитие Билян Балев"

Данните от "Панама Пейпърс" за изпълнителния директор на ББР Билян Балев, за неговата яхта и офшорна компания, достатъчни ли са, за да бъде освободен от ръководството на банката?

Нямаме окончателна позиция по този въпрос. Всичко зависи от данъчната проверка, която ще му бъде възложена

задължително, както и на всички останали лица, фигуриращи в т. нар. "Панама Пейпърс". Изпълнителните директори на банки по принцип са хора с добри доходи. Билян Балев е известен с това, че след работата си в националната телевизия е развивал частен бизнес. Не ми е известно с какви доходи разполага. Имам информация какви доходи получава в качеството му на член на управителния съвет и изпълнителен директор на Българската банка за развитие. Те са прилични на фона на банковата система в България. От професионална гледна точка нямам забележки към сегашния управляващ екип на ББР. Тя реализира около 38 млн. лв. печалба през 2015 г. - най-голямата в историята си. По отношение на офшорната компания и дали е направен опит тя да бъде скрита от обществото, доколкото ми е известно, тя е декларирана от г-н Балев пред Сметната палата. Масова практика е при шипинга плавателните съдове да се регистрират като офшорни компании заради флага, под който плават. Ако беше регистрирал офшорка, свързана с друг вид бизнес, съмненията към него, че крие нещо от обществото, щяха да бъдат по-високи. Освен това в ББР Балев отговаря за управлението на ликвидността. Възможността да влияе върху отпускането на кредити и други подобни дейности с потенциал за корупционни практики е близка до нула. Незабавното му освобождаване би било една първична реакция. Но ако излезе информация, че е направил нещо незаконно, което укрива, веднага ще бъде освободен.